

**Christophori Ballistae Parhisensis In podagra[m] concertatio,
ad Reverendissimum in Christo patrem, illustrissimumq[ue],
Dominum Philippum de Platea, Sedunensem Episcopum. ;**

<https://hdl.handle.net/1874/421194>

CHRISTO

PHORI BALLISTAE PARHISIENSIS
in Podagrā concertatio, ad Reuerendissimum in Christo
patrem, illustrissimumq; principem, Dominum
Philippum de Platea, Sedunen-
sem Episcopum.

ADIECTVS EST DI A LOGVS INTER
Podagram & Christophorum
Ballistam.

Ad triatendo.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PA-
tri, illustrissimoq; principi, Domino Philippo de Platea
Sedunensi Episcopo, Christophorus Ballista
Parhisiensis. s. & fœlicita-
tem optat.

V V M nouissimo mense Februario, Seduni
esscm, cui florentissimæ, numerisq; omnibus
absolutissimæ ciuitati, meritò præs. memia
nisti, reuerendissime pater, literas me ad tuā
dignitatem dedisse, quibus significabam eo me esse in te
animo, ut uellem tibi Podagra laboranti, quanta possena
& uigilantia & industria, mederi. Increbruerat siqui-
dem ad meas aures publice fame rumoribus, eo te mor-
bo cōflictari, & grauiter ac permoleste ferebam; talem
tantumq; uirum, qualis quantusq; es, in id calamitatis
deturbatum. Perlectis literis iussisti cōfestim in tuum me
castrum accersiri. Vbi quām plausibiliter, & quanta
cum humanitate me excepēris, nullis uerbis consequi-
queam. Totum illīc triduum, nonmodo de tue Podagræ
cunabulis, quæ & luculentissime & admodum graphi-
ce narrabas. Sed de philosophicis diuinisq; rebus multa
inuicem commētati sumus: cum incredibili profecto mei
animi uoluptate. Sensi ex ea nostra cōfabulatione (ut ue-
rum candide & absq; ullo suco fatear) longe plus te ha-
bere, abstruse reconditæq; eruditionis, quām esse in Epi-
scopo, unquā autumasse: raru adeò hoc infœlicissimo

nostro seculo est animal, & coruorarius albo doctus
Episcopus. Ceterum, adornantem me abscessum hortas
bere, quamquam uictus rationem: et nonnulla pharmaz
ca tibi prescriberem, quibus truculentissimam istam bel
luam (Podagram intelligo) ita obtruncare posse, ut nul
lum denuo ipsi caput enaseretur: quemadmodum &
Hydræ. Respondi mihi quidem, nil magis in uotis esse,
quam tuis desiderijs morem gerere. Et quamquam sum
mis medice artis professoribus: & in primis nostro Hip
pocrati uisum fuit, factu difficillimum Podagram ene
care a multis olim annis insitam, & quæ altius radices
egit, non esse tamen eousq; desperandum, ut prosperam
bonamq; ualeitudinem pro conclamata & extincta ha
beamus. Addidi sicut complures dies nobis nouercantur:
ita posse preter nostram expectationē, diem unū quem
piam serenum ac propicium ad fulgere, qui nobis quoda
dam ueluti Lethæum poculum, quarumuis eruminarum
obliuionem exhibeat. Tuæ itaq; dignitati priusquam Se
duno abscederem, nonnulla scripta reliqui, quantum mi
hi tunc in summa, & ocij, & libroru penuria dabatur:
que, si exacte & diligenter abste obseruata sunt, se
datas autumo bona ex parte Podagræ intemperias.
Nunc autem annuente Deo opt. Max. aliquanto ubea
rius ocium nacti, adiuti simul opulctissima bibliotheca
uiri undecunq; eruditissimi Christophori Clauseri in re
medica eximij doctoris adgressi sumus concertationē in
Podagram arduam quidem ipsam ac difficillimam. Et
tibi

tibi (ut spero) non vulgari utilitati futuram. Primum
huc nostrae, quantulacunq; esse potest, doctrinæ fœtum
celeberrimo eidēq; amplissimo tuo nomini dico ac cons
secro, quem ea fronte excipias, quæso, qua præsentem
me excepisti, exorrecta scilicet, & hilarissima. Opus
ipsum elegiacis numeris ex industria abs me forma
tum est, quod memorie tenacius herere soleat, quæ car
mine conscripta sunt. Sermonis cultum & politiem non
tam obseruavi, quam ueram fidelemq; rerum omnium
narrationem. (Nęq; enim eloquentia, sed remedijs mor
bi sanantur, ut inquit noster Celsus) ut interim taceam,
quam laboriosum sit ac difficile rei medicæ argumentū
carmine tractare. Istud quicquid est operis, quod nunc
sinimus sub clarissimi tui nominis tutela in publicam lus
cem uagari. Tu, quæso, reuerendissime præsul idemq;
illusterrime princeps, etiam atq; etiam commendatum
habe. Et ita soue ac complectere: Ut ab eo emissum, quo
nullus sub cœlo degit, tua dignitatis obseruantior. Ves
rum hic diutius moror quam par sit: iam classicum aus
dio grauissimi atrocissimiq; belli nuncium. Ad pugnam
itaq; me accingo. Tu uero illustrissime Philippe, interim
dum ego in Podagram uelitabor, & spe & patientia te
ipsum aduersus seuissimum monstrum obarmas
bis. Vale fœlix in Christo, & me
(quod facis) ama.

CHRISTOPHORI BALLISTAE PARHI
sienis in Podagram concertatio.

In Podagrā ualidis concurrere uiribus ardet,
Mens mea, & audaci tela uibrare manu.
Ausa est iam nimium multis hæc bellua ab annis
In Sedunensem belligerare patrem.
Ille iacet misere adfectus, nec flectere gressum
Huic datur, aut agros posse mouere pedes.
Et cochlearē in morē tacito latitare cubili
Cogitur. O grauibus fata gemenda modis,
Ulcerat ista meum nimio truculentia pectus,
Cordolio, & salsas coniicit in lachrymas.
Me dolor ire iubet dubijs in discrimina Martis,
Quid moror: in pugnā iam properare iuuat.
Hūc ades, ô nostri generis medicina, salusq;
Aeterno soboles progenerata patre.
Tu mihi certanti medicatas pande sagittas,
Fac iaculis pereat bellua dira meis.
At te per superum quotquot sunt numina suppplex
Oro, anūnum fortē magne Philippe geras.
Sperato, spes est pars uincendi optima morbi:
Succedet uotis blandior aura tuis.
Sepe dat una dies quod secula longa negarunt,
Tempore & adueniunt cōmoda multa breui.
Spero equidem Podagram tetrum mittemus in orcum,
Et soli-

Et solidos poteris ferre Philippe gradus.
Tu modò conserues memori quæ scripsero mente,
Infigasq; animo dogmata nostratuo;
Fallacem pedicam fera qua constringitur ipsis,
In pedibus τρωσάγομενη Græcia docta uocat.
Hinc haustum est morbi nomē, qui tormine seuo
Corripit, incautos illaqueatq; pedes.
Seuit in articulos primum, mox prelia tentat
Plicibus, calcem protinus inde petit.
Serpit & in coxam nonnunquam, altumq; tumorem.
Inijcit, humorum dum graue pondus adeſt.
Nonnunquam & loculus testes qui continent ambos
Intumet, & solito longior efficitur.
Tanti causa mali non una eſt, ſepe parentum
Fit uitio, ut foetus corruiat in podagram.
Corpoſe dimanañs toto ſi debile ſperma
Exitereit, membrum fingere forte nequit.
Inducit Podagram, nude indulgere paleſtræ
Plus ſatis, & Veneris furtia iocosq; ſequi.
Compages ſiquidem membrorum hinc tota mouetur,
Et uirtus neruos priſina deſtituit.
Tu quoq; qui præbes cunctis noua cornua Bacchæ,
Humanos noſti debilitare pedes.
Ennius altiloquo Heroum certamina uerſu.
Scribebat Bromio dum bene potus erat.
Occubuit Podagra tandem, nec carmina uatem.
Mortis ab inſidijs eripuerſe ſuum

Articulis etiam bellum exitiale minantur

Frigora, longa quies, ex sine lege labor.

Cordis ex irati rabidus furor excitat ingens,

Humorum in toto corpore litigium.

Hinc fit ut effrenes nulla ratione uagentur.

Et misera neruos conditione premant.

Sepius is crasso sobolescit phlegmate morbus,

Non nunquam hunc etiam bilis utraq; parit.

Et nimius crux oppletos dum corporis artus,

Occupat id uitij progenere potest.

Crebrius adficitur podagra mas: foemina raro,

Eius causa rei clara, ex aperta liquet.

Foemina matricem naturae munere sumpfit,

Vnde fluunt sordes menstruus atq; liquor.

At cum desierint solito procedere cursu

Menstrua, tunc podagram foemina ferre potest.

Sexus item exuperat maiore calore uirilis,

Humorem in neruos qui penetrare facit.

Subduntur podagre quos urget cana senectus,

Quosq; diu morbi detinuere graues.

Sint satis haec quantum ad Podagre cunabula restat,

Ex anclanda graui pugna labore ferox.

Incipiam, primum à planta succo, atq; metallo.

Et lapide auxilium suppeditasq; petam.

Inde gradus celeres animalia ferre iubebo,

Viribus ex podagram suppeditare suis.

Postremoq; loco uino ex dape mensa structur.

Et recti

Et recti iustus dogmata certa dabo.

Prima tibi dabitur sedes Panacea decorum

Nomen habens cunctis, quod medeare malis.

Tu sociata uiae passae, pedibusq; reposta,

His adferre soles non leue subsidium.

Herba est que niro Phœbæi flagrat amore,

Syderis illius cōsequiturq; gradum.

Hoc orto se se ridens exporrigit, illo

Occumbente in humum mesta gemensq; cadit.

Propulsat podagram hircino cum est addita seu,

Et mellissa pedes trita iuuare solet.

Verbenam & pedibus coctam sociare iuuabit,

Romano quondam haec sacra fuit populo.

Mensa Iouis magni ac euerrebatur eadem,

Lustrabant aditus & loca quæq; domus.

Hostibus & bellum indicens pater ipse patratus,

Cinctum uerbena, est iussus habere caput.

Brassica mandatur (coctam præponito crude)

Illi excoctæ ius bibere haud pigrat.

Ipsaq; sit sociata sali, rute, & coriandro,

Ordea quam dederint sitq; farina comes.

Ex his confectum articulis cathaplasma dolorem

Auferet, & podagras trudet in exilium.

Et Rhaphani radix podagras, quibus haud tumor ullus

Si uino fuerit cocta leuare solet.

Insignem Rhaphanum magno ueteres habuere

In precio, & cunctis præposuere cibis.

Heliotro
pium.

Decretum est Delphis quod celaretur in duro,

Bæta sed argento, plumbea rapa foret.

Adponenda hæc sunt podagræ, succus caprifici,
(Sit fœnugræci mixta farina sibi)

Vrtice & radix acri contusa in acetato,

Laser si= Et folia ursino consociata adipi.

ue assa foæ Et succus quem Silphium alit quo spongia lota
tida.

Parieta= Nec non Parthenium, Cypriam cui iungere ceras
ria herba Et seuum quod habet sima capella uelis.

urceolaris Plantago sale conspersa, & lens mixta polente,

Scu Vitreo Mentastrum radix canabis, Abrotanum.
lum.

Succus hyosciami fuerit cui mixta farina,

Populus. Cera Ammoniaco pondere iuncta pari.

Senetio. Herculeæ & frondes, quas forti percoque acetato,
Herbaq; cui nomen cana senecta dedit.

Iuncta sit huic opus est axungia, tu quoq; ceras,
Excoctis salicis frondibus ingerito.

De hoc Herbaq; quæ nomen fuci est sortita marinæ

Sexto Pom Arida ni fuerit te podagrose leuat.

peio. uide Triticeos podagram quis pellere credat aceruos,

Pliniu in Et firmos egro restituisse pedes

natural. Correptus podagra dum uentilat horrea Sextus

historia li Sese triticeos abdidit in cumulos.

bro 22.ca= Exurgens solito uestigia flectere gressu

pite. 25. Et stabilem coepit latu habere gradum.

Namq;

Namq; exiccatus humor fuit atq; reuulsus

Qui grauis extiterat fons & origo mali.

Triticum enim tanto præpollet robore, uasa

Vt completa etiam reddere sicca queat.

Sambuci folijs hircinum adponito scuum,

Fige pedi, præsens hoc medicamen erit.

Nec tu præterea herbam que flore uirescit.

Perpetuo, rubras deijcit hæc podagræ.

Siluestrisq; illas sedare cucurbita fertur

Cortice, & ardescens temperat ipsa caput.

Hasq; cucumber habet uires (id percoque acetos)

Anguinum, has etiam planta marina Brion.

Portulaca pedum lenit sale sparsa dolorem,

Atq; ignis flamas temperat ipsa sacri.

Sanari mirum est podagræ rubigine ferri,

Quin etiam hæc ferro uulnera facta fugat.

Thelephus Acacide ferro cum saucius esset,

Et medicam nemo ferre ualeret opem.

Consuluit tripodas, erit (inquit diuus Apollo)

Telephæ Achillea cuspide parta salus.

Magnanimo gaudens se obiecit Thelephus hosti,

Et simul accepit uulnus, & auxilium.

Et iuuat Antidotum quod cuncta uenena repellit,

A Grecis nomen fontibus illud habet.

Barbara sex hominum Tyriacam nuncupat atro

Errore, & tenebris abdita Cimerijs,

Semper ui-
uum.

Multiple
illa cōpos
sitio aduer
sus uenc
na inuen
ta theria
ca uocis
tanda est
ποτῶς
θρίον
hoc est à
feris siue
belluis qd
aduersus
omnes ue
nenatas
beluas in
stituta sit.

Quid sal cōmemorem: rerum natura creatrix,

Nil sole utilius præbuit atq; sale.

Hoc condire epulas & fercula nostra solemus,

Si sal defuerit nulla popina placet.

Sal ualidos reddit firmos quoque corporis artus,

Id pescatorum cornea membra docent.

Sal uirtute acri pungit, penetrat, terebratq;

Dissoluit, mordet, concremat, extenuat.

Cum melle ac olco tritum mixtumq; farine,

Robore defectis præbet opem pedibus.

Fidere consilijs tu si dignabere nostris,

Inualidos neruos proluat unda Maris.

Vtile erit te sulphureis immergere thermis,

Sepius hinc uires experiere nouas.

Sulphure, Nitro, & aqua mixtis podagram refoueto.

Hanc quoq; cocta olei tingere stce potes.

Sint satis ex lapidum numero tres, sume Gagatem,

Ex hoc sulphureus manat & exit odor.

Serpentes abigit, si quicquam scripseris illo

Fictilibus uasis, nunquam abolere potes.

Impone hunc podagre: Magnes cui summa trahendis

Vis ferri est, podagram discutit atq; domat.

Cote teras Medium, mulierisq; addito latte,

Quæ primo partu est uisa tulisse Marem.

Sed abit podagram pedibus si admoueris illum,

Reddetur neruis pristinus atq; uigor.

Ad properate

Ad properate modo festino animalia gressu,

Optatam nobis atq; feratis opem.

Offa hominum in cineres fuerint, cum trita minutos,

Ebbita auxilium, non mediocre ferunt.

Lac muliebre pedi adpositum, mixtumq; cicute,

Ardentis Podagræ, tormina dira fugat.

Anseris hoc adipi, ac hyssopo iungere cures,

Autopio huic e quidem recta medela datur.

Fœmineos adipi crines coniunge suillo.

Et praeue affectis admoue as pedibus.

Vrina haud plegeat quos sepe lauare uirili,

Illa sit ex sano corpore sumpta uelim.

Calcem aquilæ dextrū dextro cōiunge dolenti,

Ac leuo lœuum diffugietq; dolor.

Nonnūquā et pedibus fac multa locetur hirudo,

Quam sanguisuge nomine turba uocat.

Ipsa quidem humani multū sitibunda cruoris,

Descret arreptam, nonnisi plena cutem.

Humoresq; malos nimis qui causa doloris,

Extiterant auido protinus ore bibet.

Dum sese opplerit tandem satiata relinquet

Ipsa locum: Et multo pondere uicta cadet.

Si nimis adfixa est, modicum salis ingere triti,

Aut lanam exustam spargito uel cinerem.

Proderit eq; pedum uenis fudisse cruorem,

Hinc Podagram gignens humor abire solet.

In ueteris galli exhaustum solamina confert
Articulis placido membra calore replens.
Lac asine epotum podagrī Chyragrisq; medetur,
Proderit ac epulis sumpta asinina caro.
Noctua cui fuerint prepingua membra coquatur,
Carne huius crebro uestere iusq; bibas.
Caprini fuerit cineri si Axungia iuncta
Stercoris et pedibus iuncta salubris erit.
O summis lituis celebranda Axungia semper
Artibus humanis comoda quanta paras.
Frigida si fucrine nimiumq; algentia membra,
Per te natuus tendit ad ipsa calor.
Tu rigida emollis tu mollia robore compleſ,
Vlcerā de nostro corpore ſeuā fugas.
Discutis et podagrā, et Chyragrā, quid plura loqua?
Id breuibus possum dicere cuncta facis. (mūr:
Tanta tibi uarie radices dona dederunt
Que ſuibus præbeant ſuppeditantq; cibum.
Propterea trifidi domitrix fortissima mundi
Ronula gens in te religiosa fuit.
Te noua nupta ædes chari ingressura mariti,
Vngebat poſtes uestibulumq; domus.
Dicitur hinc uxor quod ei de more uetusto
Liminis ungendi credita cura fuit.
Spes erat crumna Axungia pelleret omnes,
Nec talem intrarent fati ſinistra domum.

Ad podagram

Ad Podagram redeo, milui sumus, et cochlearum
Mustellaq; cinis, te podagrose iuuant.
Debilibus neruis mustellæ admittit cruentem
His etiam uituli commoda prebet adeps.
His quoq; pertimidi carnes adponere damme
Auriti et leporis ius statuisse iuuat.
Vulpinam egrotis pedibus circundato pelle.
Hos quoq; vulpino sedulus unge oleo.
Hos etiam sat agas inuoluere pelle canina
Atq; canis super hos sepe locetur adeps.
Tu sepelire simo coruum curabis equino
Viuentem: huic nullus sit locus effugij.
Hinc extracta die quarta sua membra cremabis.
Et cæræ adiunges quem tuleris cinerem.
Admotus pedibus Podagræ fera bella coheret
Ocius et uires suggestit ille nouas.
Et Podagræ crucianen avis lunonia sedat. Pauo.
Si pedibus statuas quem iacit ipsa sumum.
Vnge pedem assati calida pinguedine felis
Vtile cui fuerit iungere Castoreum.
In cinerem redigas muli caput ipse marinæ
Misceto melli delinitoq; pedes.
Obstreperam ranam cultro discerpe, pedesq;
Adfigas pedibus quos Podagra excruciat.
Pestangat dexter dextrum, leuis quoq; laeuum,
spesq; breui spatio certa salutis erit.

Libera nunc abeant animalia plurima restant,
Scribenda, at quisnam scribere cuncta queat?
Nunc ego te paucis quæ mensa struenda monebo,
Nam res momentum non leue talis habet.
Prodiga perfringunt neruos obsonia & artus,
Sit tua frugalis parcaq; mensa uelim.
Pane satis cocto imprimis uescarc, nec atro,
Nec nimis albenti, sitq; sapore placens.
Lagana, & imbutas melle exhorreto placentas,
Atq; coqui docta structa toma clama manu.
Viscosæ salsa, ueteris quoq; fercula carnis,
Et salsos pisces te moneo, effugias.
Allia cum ruta, & lachrimosas pellito cepas,
Has quanquam Aegiptus numina sancta putat.
Abstineas pipere & rapo, & uernalibus uuis,
Pomis atq; piris quæ tibi præbet hyems.
Lugubremq; fabam mensæ ne admiseris illam,
Abiisciunt famij doz mata Pithagoræ.
Hanc minime audebat flamen tractare dialis,
Ipsa etenim ad laruas pertinet & lemures.
Humanos hebetat sensus, insomnia dira
Terrore, & gelido plena timore parit.
Pisanues, & castaneas contemne, nec ullum,
Caseus in mensa possit habere locū.
Hæ tibi sint epule, gallus gallina, ariesq;
Et bos quem nondum dura senecta premit.

Cuniculus

Cuniculus lepus, ouū sorbile, garrula perdix,
Adde & aues adsunt membra pusilla quibus.
Pisciculos probo quos fluido piscabere riuo,
Nulla quibus squama est, hos procul esse uelim.
Et lampetram abigas solita est que lambere petram,
Et cancrum obliquo cui datur ire gradus.
Anguilla haud mensas oneret, namq; ipsa tenacem
Humorem humanis ingerit articulis.
In pretio Murena fuit, luxuq; superbo
Inter regales est numerata dapes.
Enutrijs Druſi murenam Antonia inaures.
Illi per pulchras obsequiosas dedit.
Fleuit & extinctam lachrymis Hortensius amplis
Murenam tantus feruor amoris erat.
Hanc tamen abiicias quisquis podagrosus haberis.
Morbo incrementum uel feret illa tuo.
Vis breuibus dicam? quis enim omnia dicere possit?
Plus tibi quam pescis proderit ipsa caro.
Lene bibas temetum clarum, gratijs saporis,
Infundes liquidam, si mihi credis, aquam.
Pocula quot siccanda tibi nec scribere possim,
Nec iuuat hanc ratio rem moderata regat.
Vnum hoc te monitu cupio, dum mensa relicta est,
Reliquias habeas & famis atq; sitis.
Sumptum post epulas te hilarem reddet Coriandrum,
Nec cerebri poterit tecta subire uapor.

Nec nimium uigila, nec plus satis utere somno,
Distet is à cæna quæ breuis extiterit.
Decubitus ledet (fugito hunc) tua membra supinus,
Raro equita, curas pectore pelle graues.
Aures te fidibus iuuet oblectare canoris,
Mulcidaq; artifici tangere fila manu.
Cantus enim ex animis curarum discutit æstus,
Et ualidum corpus mens hilarata facit.
Sint procul hinc rigidi nimium tetriciç; Catones,
Sit procul hinc toruum & triste supercilium.
Tu congerrones falsos simul atq; disertos
Delige, quorum sint ora referta iocis.
Quorum sit grauitas festiuo sparsa lepore,
Linguaq; non uana garrulitate strepens.
Colloquio hos admittet tuo, sed trude bilingues,
Palpones, & qui tristia uerba serunt.
Exercere gradu lœni, passuq; pusillo,
Humorem excernet motus & ipse malum.
Nam diuturna quies uires obtundit & artus,
Conspurcare solet sordibus innumeris.
Et ueluti ferrum multa rubigine sordet,
Illud si nullis usibus admoueas.
Corporan non aliter foedantur nostra, riuentq;
In uitium, fuerint si requieta nimis.
Fleibile præterea miserumq; est, regem animantium
Non posse aut certe nolle mouere gradum.

Experiare

Experiare tuum sensim, ex certo ordine robur,

Id labor augebit, si moderatus erit.

Aera uitabis rapido qui concremat æstu,

Quiq; graui nimium frigore membra qualit.

Hos monitus seruare uelis, speroq; futurum

Intereat spatio dira Podagra breui.

Certatum satis est iam buccina rauca receptum

Nunciat, hic nostri meta laboris erit.

FINIS.

DIALOGVS INTER PODAGRAM
& Christophorum Bals
listam.

P. Heu heu me miserā, quō me uertisse iuuabit,
In me tēlorum dum ruit ampla seges?

Heu quarta luna natam me ac sydere lēuo,
Atra dies nimium quæ mihi prima fuit.

Vndiq; missilibus terebror, fuga nec datur ulla
Enerues mihi sunt inualidiq; pedes.

Quām me lius natura feris prouidit, & ipsis
Quo laqueos fugiant præbuit auxilium
Sæpius irridet cassem, & uenabula ceruus
Ridet aper, ridet siluicoleq; fere.

Cur? fretæ pedibus uitare pericula norunt,

Plurima pes agilis commoda s̄epe parat.
Ast ego sum quauis testudine tardior, & me
Viribus exhaustam ferrea tela pr̄emunt.
Quid superest, nisi me barathrum detrudat in imum,
Pallida mors, uite filia feceritq; meae? (P. quem⁹
Ergo Ego nunc moriar? C. moriere. P. quid audio? C. me.
C. Summū hostē Podagræ. P. quod tibi nomē? C. habe,
Christophorus Ballista. P. in me quid spicula torquess?
C. Ut fato occumbas. P. non ego promerui.
C. Mille cruceſ tbi debentur, ſuſpendia mille.
Mille ignes, mille & tormenta, mille rotæ.
Et tibi poſt fatum, debentur tartara mille.
Pluraq; quam poffim dicere supplicia.
P. Dic cauſam. C. quia quos inſignit maſcula uirtus
Adgrederis, ſolito deſtituiſq; gradu.
P. Quos ego deſtitui? C. quos? enuemerare pigeret:
Heu, nequeo fletu me cohibere graui.
Vt taceam innumeratos, quorum feræ bellua, uires
Fregisti, pedibus bella cruenta mouens.
Tu Sedunensem crudeli Marte Philippum
Vicisti, & uictum ſub tua fræna trahis.
Cuius uita uelut lampas Phœbæa choruscat.
Opprimis hunc uincis ipsa, ligasq; tuis.
Tu telis moriare meis. P. Ignosce precamur.
C. Id nequeo. P. non es ferreus. C. eſſe uolo.
P. Luce frui me, queſo, ſinas, liberq; Philippus

Fiet

Fiet, ex his pedicis ipse solutus erit.
C. Plura peto P. quenam? C. nullis sera bella moueto,
Quos rutilans uirtus puraque; uita probat.
P. Efficiam. C. uideas pactum promissaque; serues,
Conficiam telis uel tua membra meis.
P. Quosnam ergo dabitur pedicis inuoluere nostris?
C. Que referam memori uerba reconde animo.
Inuoluas illos primum qui in mutua currunt
Funera et insano bella furore petunt.
Quorum pacifici contra pia dogmata Christi,
Arma pedes properant ad furibunda leues.
P. Nunquid sceptrigeros audebo inuadere reges?
C. Aude, ex his pendet tam grauis ansa mali
Quemodo terrificis tellus non perfremit armis?
Quemodo non nostro sanguine terra rubet?
Ambitio quicquid regum temeraria tentat,
Nos uulgas miserum plectimur et luimus.
In iuncto his laqueum quem non perfringere possint,
Post tantas furias in sapuisse uelint.
P. Et quid preterea? C. uentres inuadito obesos.
Et bellum tumidis infer aqualiculis.
P. Muneris haud nostri est uentres inuadere. C. uentres
Hos uoco qui sepe pinguis enutriunt.
Commissis ouibus uerbi sed pabula non dant,
Extremamque simunt has cruciare famem.
P. Nil ne aliud restat? C. lurcones et comedones.

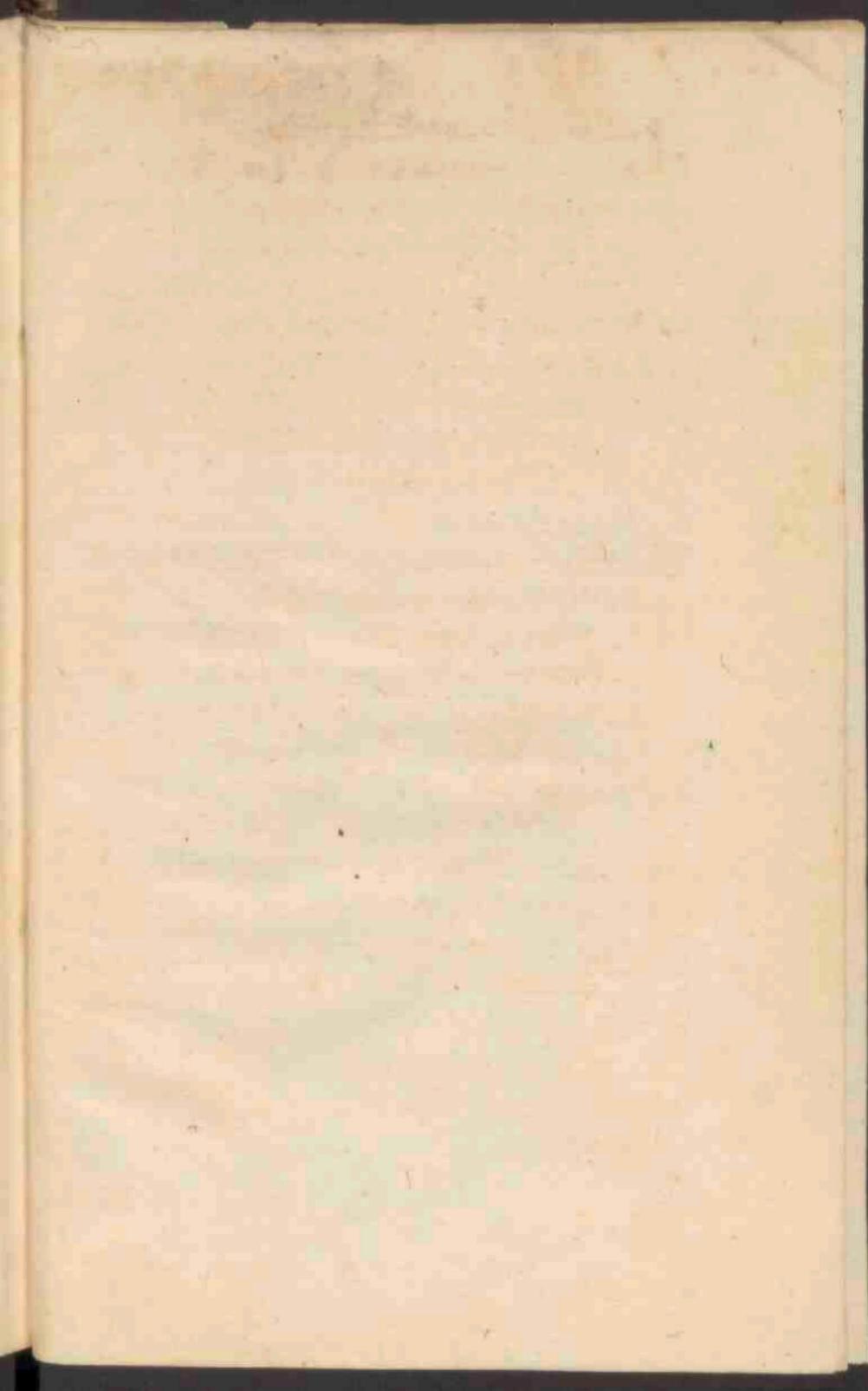
A 199 D S 93

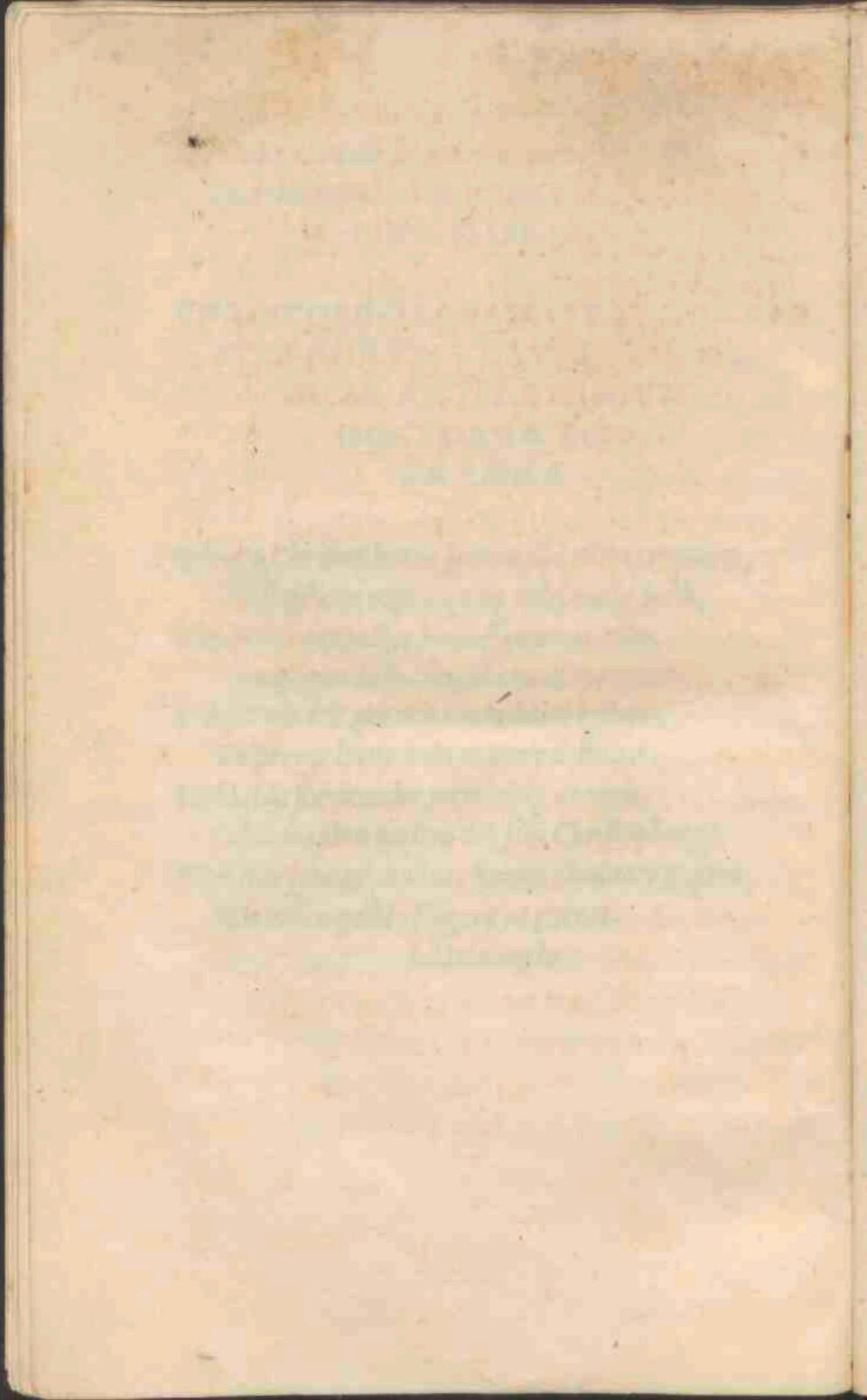
Fures quoſq; Venus pellicit arripito.
In ſumma ut breuibus ualeam concludere uerbis,
Tu ne lede probos ſepe noceto malis.

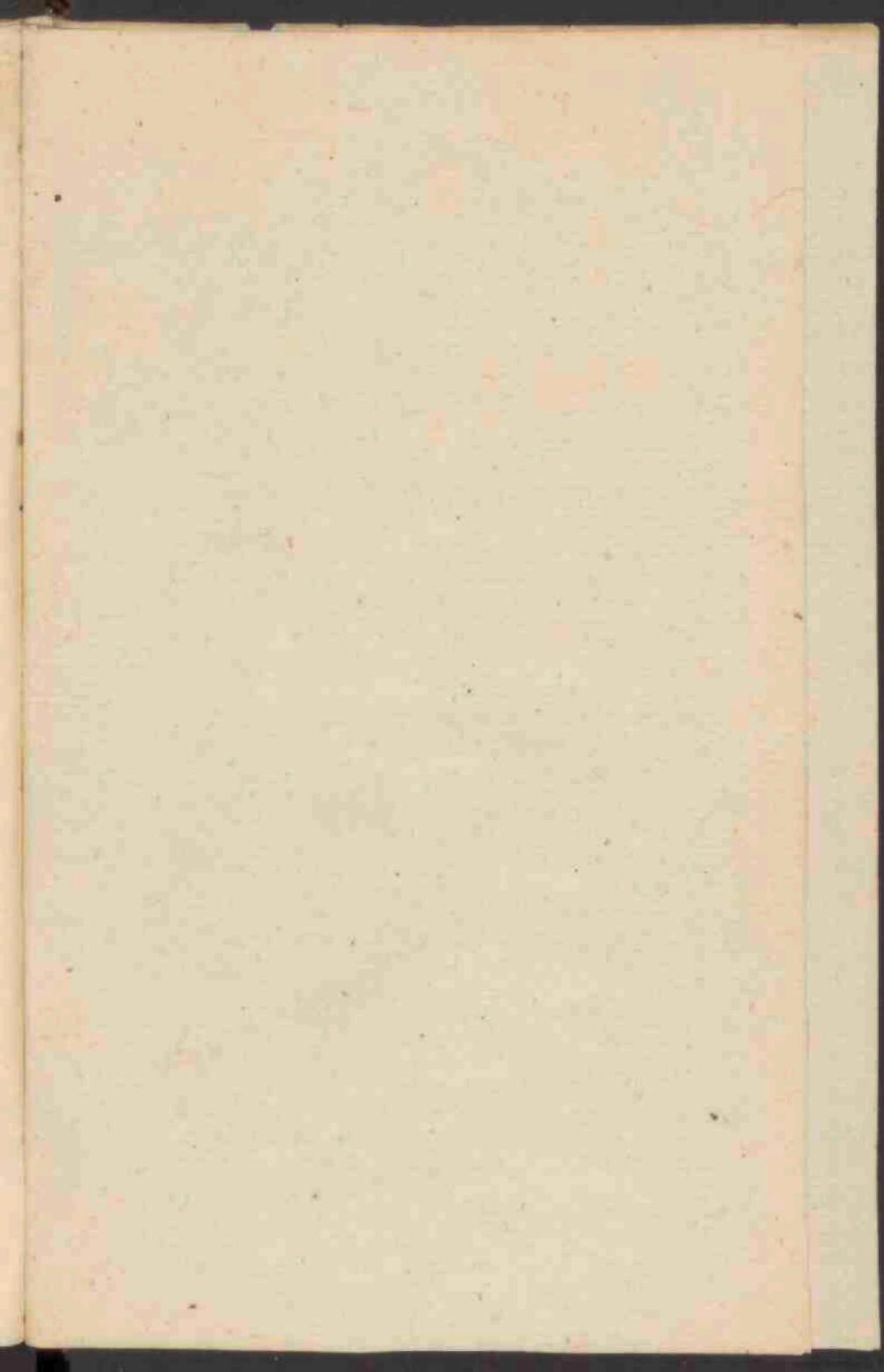
FINIS DIALOGI.

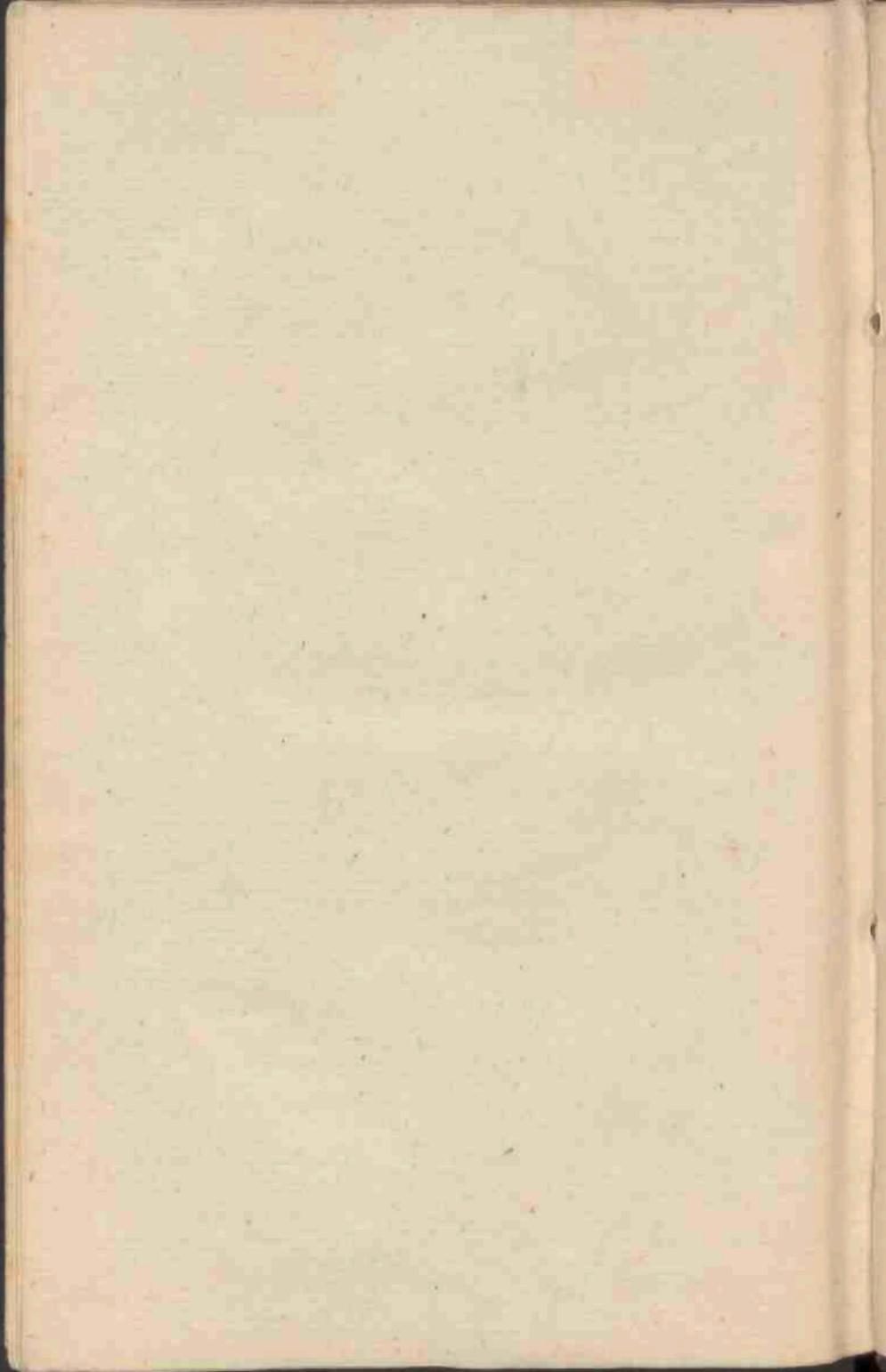
CHRISTOPHORI BALLISTÆ AD CHRI
STOPHORVM CLAVSERVM ME
DICAЕ ARTIS EXIMIVUM
DOCTOREM EPI =
GRAMMA.

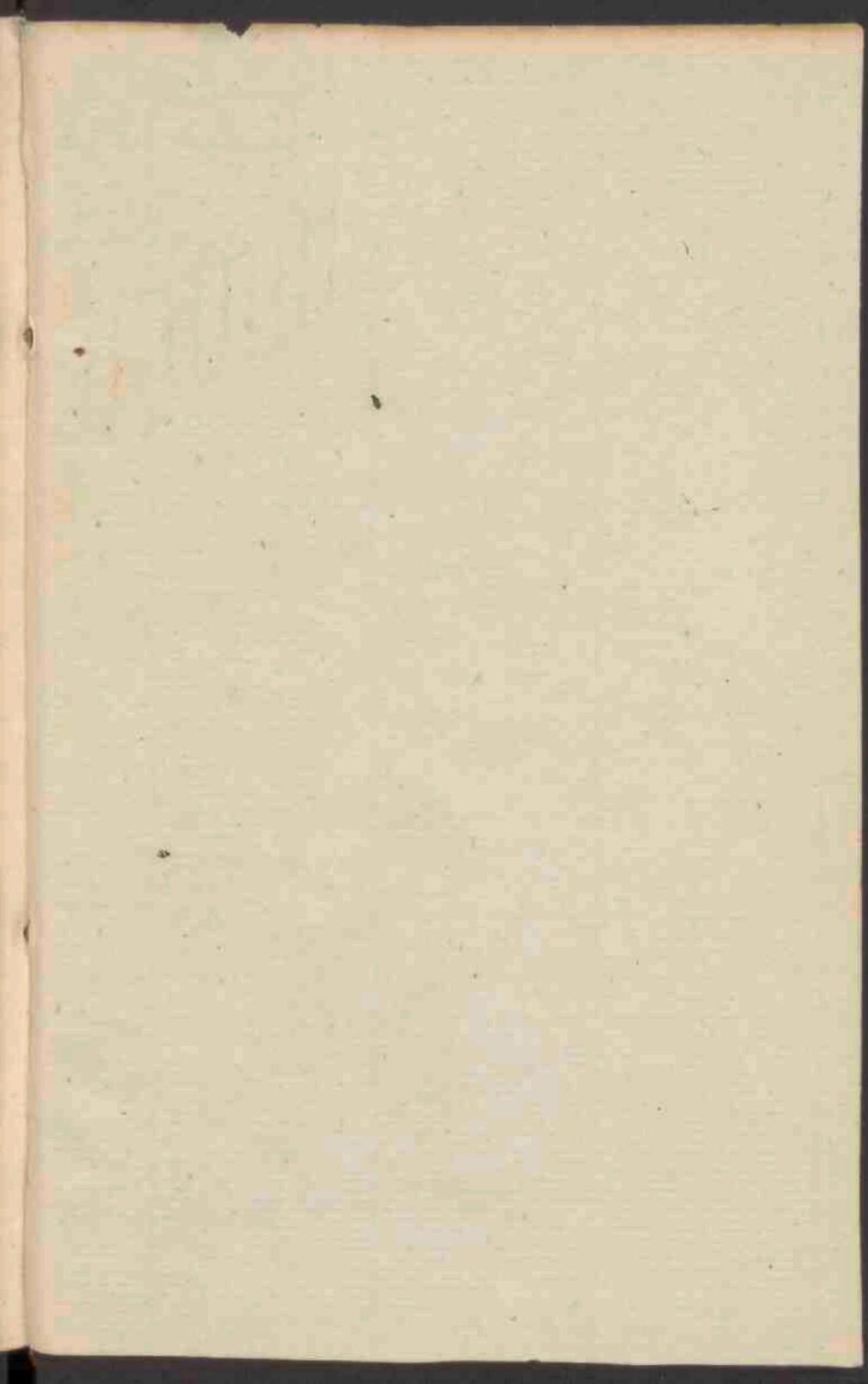
Ipſe ego Christophorus foetum tibi mitto recentem,
Christophoro nuper quem mihi muſa dedit.
Non bene compactos huius ſi noueris artus.
Complaneſ docta ſingula membra manu.
Si deformis erit, poteris nec reddere bellum,
Te precor hunc lucis munere deſtituas.
Si placido fuerit uultu, membrisq; decoris,
Calcographus uestem det ſibi Christophorus.
Nam tenerum & molleſ foetum diuittere nudum,
Non auſim gelido frigore ne pereat.
Ad tria tendo.

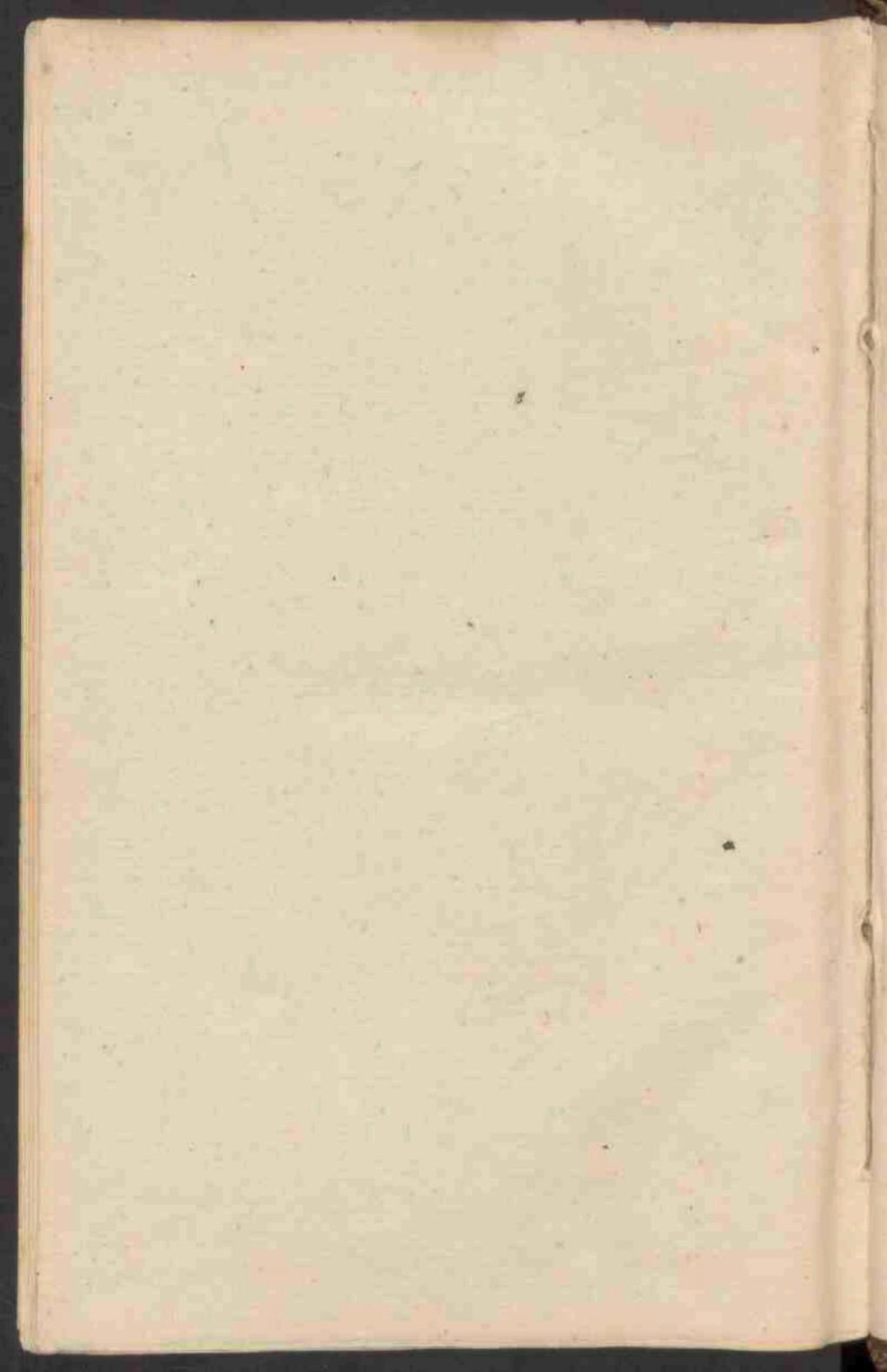

卷

11

